

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ВСП «Львівський
фаховий коледж харчової і
переробної промисловості НУХТ»

Михайло ГРИГОРЦІВ

КОНЦЕПЦІЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

ВСП “Львівський фаховий коледж харчової і переробної
промисловості Національного університету харчових
технологій”

Львів 2023

1 . Мета та основні завдання виховання

У сучасній соціокультурній ситуації головною домінантою виховання є формування у студентів ціннісного ставлення до навколишньої дійсності та самих себе, активної за формою та моральної за змістом життєвої позиції.

Вихована діяльність у Львівському фаховому коледжі харчової і переробної промисловості НУХТ поєднує цілеспрямовану організацію і управління процесом розвитку творчої конкурентоспроможної особистості, індивідуалізацію навчання і позанавчальних заходів з метою розвитку духовності і культури молоді, що відповідає потребам її самореалізації у контексті гуманістичних цінностей, демократизації суспільного життя і розбудови української державності.

Виховна і творча робота є складовою частиною цілісної системи підготовки фахівців для харчової галузі. Її концептуальні засади визначають Конституція України, закони з питань освіти, Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ ст.), принципи гуманізації освітньої інтеграції.

Провідна ідея культурно-виховної діяльності – ідеал всебічно розвиненої особистості нової генерації.

Головна мета – розвиток творчих здібностей молодих фахівців, їх громадянське самоусвідомлення, поєднання глибоких професійних знань, умінь і практичних навичок з національною свідомістю, високою духовною, моральною, художньо-естетичною, правовою, політичною, фізичною, екологічною культурою, здатністю захищати й відстоювати власні позиції і погляди, керуючись національними інтересами та потребами суспільства.

Цілі виховання

Цілі виховання конкретизуються через систему завдань і систему заходів:

- забезпечення в реальному житті прав людини як гуманістичної цінності і єдиної норми всіх людей без будь-яких дискримінацій, на чому будується відкрите демократичне суспільство;
- формування національної свідомості, визнання духовної єдності поколінь, виховання почуття патріотизму, відданості в служінні Батьківщині;
- утвердження гуманістичної моралі і формування поваги до таких цінностей як воля, рівність, справедливість;
- формування соціальної активності і професійної компетентності.

Пріоритетними напрямками виховної роботи в коледжі визначені:

- утвердження в студентському колективі гуманістичних і демократичних засад як основи загальнолюдських стосунків, цивілізованого співжиття;
- формування системи основних компонентів духовного світу особистості, використовуючи досвід духовності, звичаї і традиції українців;
- орієнтація на українську мову, культуру, національно-патріотичні традиції українського народу;
- виховання і формування національних загальнолюдських цінностей у процесі гуманізації й гуманітаризації освіти;
- формування у студентів особистих рис громадян української держави, національних і загальнолюдських цінностей.

2. Принципи виховного процесу

До принципів, на яких базуються цілі та завдання виховання, належать:

- гуманізм і толерантність, повага до студентів, їхніх ціннісних орієнтацій і переконань, політичних симпатій, релігійних уподобань;
- урахування індивідуальних нахилів і здібностей студентів, рівня їхнього інтелектуального та загальнокультурного розвитку, специфіки курсу навчання і майбутньої спеціальності;
- партнерство як форма стосунків між викладачами і студентами, співпраця у розв'язанні питань навчання, відпочинку, побуту, широке використання можливостей студради та профкому студентів, підтримка і стимулювання студентських ініціатив;
- єдність навчання, виховання та науково-дослідної роботи, що передбачає добросовісне виконання кожним студентом своїх функціональних обов'язків і громадських доручень, участь у науково-дослідній роботі та громадському житті групи, курсу, коледжу;
- пріоритет загальнолюдських цінностей, їх органічне поєднання з цінностями національними;
- виховання толерантності в релігійних, етнічних, культурологічних питаннях.

Виховна робота в коледжі несумісна з пропагандою насильства, жорстокості, міжнаціональної ворожнечі, людиноненависницьких теорій, поглядів, спрямованих на підрив державних інтересів України та має світський характер.

Духовне та моральне виховання студента— це складна інтегральна система формування його особистісних якостей, які характеризують ступінь розвитку і саморозвитку моральних цінностей, переконань, мотивів, знань, умінь, почуттів і здібностей, що їх студент виявляє в різних ситуаціях морального вибору та моральної діяльності в порівнянні з тими високогуманними цінностями, принципами, правилами, які в сучасному соціокультурному середовищі заведено вважати нормативними або ідеальними. Таким вихованням забезпечується засвоєння студентами моральної культури суспільства, норм поведінки, міжлюдських стосунків, сприйняття їх як правил, що регулюють власну життєдіяльність, усвідомлення критеріїв добра і зла. У результаті морального виховання досягається єдність етичних знань, моральних почуттів та переконань і потреб у високоморальних вчинках. Важливим показником міри моральності особистості є ступінь зрілості її основних моральних рис, таких як совість, честь, гідність, доброта, відповідальність, сором, дисциплінованість, принциповість. Висока моральність — це завжди єдність слова і діла, чесність і порядність, сумлінне виконання людиною синівських, професійних, громадянських обов'язків, вірне служіння Україні. Втілюється моральність у конкретних вчинках, діях індивіда незалежно від сфери їх вияву.

Студент є носієм певної моралі і виховується як під час навчально-виховного процесу, так і середовищем особистого буття. У зв'язку з цим важливу роль відіграють соціогуманітарні дисципліни, передусім етика, бесіди на моральну тематику, зустрічі з видатними особистостями, читання художньої

літератури, неухильне додержання правил внутрішнього розпорядку коледжу. Значний потенціал морального впливу на студентів має студентська рада, гуртки за інтересами .

Виховання студента як громадянина передбачає становлення патріота, тобто людини з активною громадянською позицією, орієнтованої на демократичні цінності та свободи, здатної до захисту права та виконання своїх громадських обов'язків, відображених у Конституції України.

Виховання студента як фахівця орієнтовано на розвиток:

- глибокої зацікавленості, любові до вибраної професії, професійної самосвідомості, ерудиції та компетенції;
- усвідомлення професійного інтересу й відповідальності;
- здатності ставити творчі та ефективно розв'язувати професійні завдання у вибраній сфері професійної діяльності;
- готовності приймати нестандартні рішення;
- відкритості для нових досягнень науки, техніки і практики.

Важливу роль у цьому процесі відіграє особистість викладача, насамперед дисциплін фахового спрямування.

Виховання студента як високоморальної особистості має на меті розвиток:

- високого рівня моральних чеснот (чесності, обов'язку, відповідальності, доброзичливості тощо);
- моральної культури, включаючи розуміння високоморальних національних і загальнолюдських цінностей;
- гуманістичних поглядів, переконань і світогляду.

Виховання студента як інтелігентної особистості спрямовано на розвиток:

- високої культури спілкування та поведінки;
- високого рівня ерудиції;
- системності та критичного мислення;
- естетичної, художньої культури;
- прогресивних поглядів та переконань;
- толерантності й поважного ставлення до людей іншої національності та інших поглядів і переконань;
- кращих рис і традицій української інтелігенції.

Виховання студента як творчої особистості передбачає розвиток:

- методологічної, дослідницької культури;
- творчо-пошукових умінь та здібностей;
- здібностей як до індивідуальної, так і до колективної творчості у вибраній сфері професійної діяльності;
- здібностей до креативного, системного застосування знань у розв'язанні професійних теоретичних і практичних завдань.

Виховання студента як конкурентоспроможної особистості ставить за мету розвиток:

- працьовитості;
- стресостійкості;
- неперервного професійного саморозвитку;
- комунікативних і лідерських якостей;

- етично-правової відповідальності;
- уміння виконувати та завершувати роботу на високому якісному рівні;
- прагнення постійно підвищувати свій рівень інформаційної культури.

Інтеграція всіх наведених якостей уможлиблює виховання студента як культурної людини, у зв'язку з чим велика відповідальність покладається на ПК соціогуманітарних дисциплін.

Національне виховання - це історично обумовлена і створена самим народом система ідей, поглядів, переконань, ідеалів, традицій, звичаїв та інших форм соціальної практики, спрямованої на організацію життєдіяльності молоді, виховання її у дусі природно-історичного розвитку матеріальної і духовної культури нації. Національна система виховання ґрунтується на засадах родинного виховання, народної педагогіки, наукової педагогічної думки, що ввібрали в себе надбання національної виховної мудрості. Вона охоплює ідейне багатство народу, його морально-естетичні цінності, трансформовані в засобах народної педагогіки, народознавства, принципах, формах і методах організації виховного впливу на молодь (теоретичний аспект), а також постійну і систематичну виховну діяльність сім'ї, державних і громадських навчально-виховних закладів, осередків (практичний аспект).

Патріотичне виховання — його метою є формування у студентів поваги та любові до Батьківщини, відданості, готовності захищати, збагачувати особистою працею, максимально сприяти вивченню та досконалому володінню державною мовою. Принципово важливим є вивчення історії, культури, традицій, звичаїв України, кращих досягнень у галузях науки, освіти, техніки, мистецтва як минулого, так і сучасності. Патріотичне виховання здійснюється з урахуванням специфіки навчальних дисциплін на лекціях, семінарах, практичних заняттях та у позаурочний час.

Значний виховний потенціал мають такі дисципліни як історія України, українська мова, культурологія, дисципліни професійної підготовки. Патріотизм — це поєднання знань, почуттів і дій. Патріотичне виховання не протиставляється, а органічно доповнюється національним та інтернаціональним вихованням. У процесі патріотичного виховання культивуються кращі риси української ментальності — любов до України, працелюбність, індивідуальна свобода, зв'язок із природою, щирість і доброта, гостинність, повага до рідних та ін. Істинний патріот — це завжди людина національно зріла.

Інтернаціональне виховання — це залучення молодих людей до економічних, політичних, соціальних, культурологічних та інших цінностей, створених народами світу, формування поваги до міжнародного суспільного досвіду, бажань і вмінь його переймати, допомагати представникам інших етносів, суспільств та держав у розв'язанні наявних питань і проблем. Однією з базових основ цього напрямку виховання є кількісне і якісне зростання обсягу знань студентів про інші етноси (народи), держави, суспільства, їхні досягнення у різних сферах людської життєдіяльності. Важливо під час навчального процесу постійно наголошувати на інтернаціональному характері науки, звертати увагу на співпрацю народів і держав у розв'язанні проблем глобального характеру.

Важливе значення для формування у молодих людей інтернаціональних почуттів має вивчення іноземних мов, упровадження в навчальний процес європейських технологій навчання критеріїв оцінок знань, участь у міжнародних конференціях, співпраця з провідними вищими навчальними закладами України та інших держав, проведення тематичних “круглих столів”, відвідування виставок, на яких репрезентовані новітні досягнення іноземних науковців, фахівців, фірм, підприємств у галузях освіти, науки, техніки та технології.

Інтернаціональне виховання органічно доповнює патріотичне виховання, допомагає глибше усвідомити місце і роль України у світі, чіткіше визначити шляхи її інтеграції у європейське і світове співтовариство.

Правове виховання — це формування соціально зрілої, відповідальної поведінки юнаків та дівчат на основі знань, норм і принципів чинного законодавства України, поваги до прав і свобод інших людей, шанобливого ставлення до державних символів. Правова культура особистості невід’ємна від активної протидії особам, організаціям і установам, що порушують закони, зазіхають на територіальну цілісність і незалежність України, завдають збитків державі та її громадянам.

Важливим складником цього напрямку виховання є правова освіта, яка забезпечується викладанням правових дисциплін, пропагандою чинного законодавства викладачами коледжу, організацією зустрічей студентів і співробітників коледжу з працівниками правоохоронних органів, проведенням “круглих столів”, вечорів запитань і відповідей, виставок тематичної літератури. Організаційно правова освіта здійснюється передусім викладачами правових дисциплін.

Важливим засобом правового виховання є створення атмосфери вимогливості щодо сумлінного виконання студентами своїх функціональних обов’язків, додержання положень і правил внутрішнього розпорядку коледжу, наказів і розпоряджень директора.

Трудове виховання — має на меті формування любові до праці та потреби в ній, потреби в набутті знань і вмінь професійно здійснювати діяльність, реалізовувати через неї свої нахили і здібності, виконувати свої обов’язки професійно, відповідально, якісно.

Трудове виховання здійснюється передусім через залучення студентів до конкретних видів діяльності. Основний вид праці студентів — навчання. Належно організований навчальний процес спонукає студентів до цілеспрямованого набуття знань і досвіду, сумлінного виконання своїх обов’язків, оволодіння вибраною професією. Формування поваги та любові до праці і потреби в ній відбувається також через залучення студентів до інших видів діяльності, зокрема громадсько-політичної, науково-дослідної, самоврядної, художньої самодіяльності, спортивних змагань, суспільно корисної праці.

Оволодіння студентами спеціальними дисциплінами, навчальними курсами “Безпека життєдіяльності”, “Основи охорони праці” допомагає формувати культуру праці, слідувати у цій сфері законам розвитку людини, природи і суспільства.

Професійне виховання — взаємозв'язане з трудовим вихованням та є його логічним продовженням. Суттю професійного виховання є становлення студента як фахівця. Розв'язанню даного завдання підпорядковується діяльність усіх структурних підрозділів коледжу. Навчальний процес є основною ланкою професійного становлення студента. Тому принципово важливо поєднувати теорію і практику, з найбільшою ефективністю передавати студентам необхідний обсяг знань і вмінь, навчити їх систематично працювати над собою, вміло користуватися набутими знаннями в ринковій економіці. Лекції, практичні заняття, зустрічі з фахівцями, самостійні заняття в бібліотеці, науково-дослідна робота, підготовка курсових робіт, проходження різних видів практики — далеко не повний перелік форм роботи на шляху професійного становлення молодих людей. Одним з складників професійного становлення є оволодіння знаннями та навиками, психологічна готовність працювати в ринкових умовах та відповідати за результати своєї роботи.

Естетичне виховання — покликано забезпечувати становлення і розвиток у студентів відчуття, розуміння і потреби у красі, усвідомлення необхідності жити і творити за її законами, з позицій естетичних правил оцінювати явища і процеси навколишньої дійсності. Естетичне ставлення людини до світу пов'язане з емоційним переживанням, насолодою від сприйняття об'єктів, які розглядаються як довершені, гармонійні, прекрасні. Свідомість молодих людей — це відкрите поле для сприйняття різноманітних, нерідко суперечливих, естетичних ідей, поглядів і теорій.

Формування естетичної культури студентів відбувається як у процесі навчання, так і в позанавчальний час. Теоретичним підґрунтям естетичного виховання є дисципліни соціогуманітарного спрямування, передусім історія, філософія, естетика, соціологія, психологія, культурологія. Чуттєво-емоційна компонента значною мірою реалізується через участь студентів у художній самодіяльності, предметних гуртках, загальноколеджівських, міськрайонних та обласних заходах, відвідування театрів, виставок, музеїв, зустрічі з діячами літератури і мистецтва, проведення творчих вечорів, читання художньої літератури та поезії, слухання музики. Значну роль в естетичному вихованні відіграють національні естетичні традиції, народна творчість (фольклор, декоративно-прикладне мистецтво, архітектура та ін.).

Виховання культури поведінки та спілкування спрямоване на набуття сукупності усталених морально-естетичних і соціально значущих якостей особистості, які виявляються в повсякденному житті та умінні співіснувати з іншими людьми.

Виховання культури поведінки ставить за мету засвоєння моральних вимог суспільства, закріплених у нормах, принципах та ідеалах, та їх інтеграцію в особистий досвід. Культура поведінки охоплює:

- зовнішній вигляд;
- автономність та ролі;
- імідж і презентація;
- стиль життя і репрезентування себе.

Виховання культури спілкування, у свою чергу, передбачає формування таких якостей:

- гуманності, толерантності;
- уміння передбачати морально-психологічні наслідки своєї поведінки;
- здатності до компромісів.

Виховання культури навчальної та науково-дослідної діяльності розглядається як цілісна, багатовимірна, багаторівнева, відкрита особистісно- й ціннісно-орієнтована система творчої самореалізації, саморозвитку, самовиховання, заснована на інтеграції логічних, інтуїтивних, евристичних, рефлексивних, емпатійних компонентів.

До найбільш ефективних педагогічних технологій, які забезпечують саморозвиток і самовиховання студентів, належать:

- технологія проблемно-пошукового навчання;
- особистісно-орієнтовані технології організації навчально-виховної діяльності студентів;
- тренінги творчого саморозвитку, особистісного зростання, релаксації, аутотренінгу;
- ігри-дослідження;
- суб'єктно-орієнтовані дослідні практикуми;
- інформаційні технології.

Виховання інформаційної культури у загальному розумінні - це виховання у сфері культури, пов'язаної із функціонуванням та користуванням інформацією в суспільстві.

Модель інформаційної культури особистості становлять три компоненти:

- когнітивний блок (Інтернет-грамотність; навички поводження з інформацією; уміння організувати пошук необхідної інформації; уміння працювати з відібраною інформацією: структурувати, систематизувати, узагальнювати, подавати у вигляді, зрозумілому іншим людям; уміння спілкуватися з іншими людьми за допомогою сучасних засобів інформації тощо);
- емоційно-ціннісний блок (зміст інформаційних потреб та інтересів; мотиви звернення до різних джерел інформації та пов'язані з ними очікування; ступінь задоволення інформаційних потреб, самооцінка інформаційної компетентності тощо);
- праксеологічний блок (способи пошуку та канали одержання необхідної інформації; інтенсивність звернення до різних джерел інформації та їх характеристика; застосування одержаної інформації в різних сферах своєї діяльності; способи розповсюдження нової інформації, форми діяльності в Інтернеті тощо).

Екологічне виховання – спрямовано на утвердження у свідомості студентів знань про природу як єдину основу життя на Землі, переконань про необхідність гуманного ставлення до неї, особисту відповідальність за майбутнє, формування вміння здійснювати діяльність, дбайливо оберігаючи довкілля.

В екологічному вихованні беруть участь усі викладачі, куратори академічних груп, первинна профспілкорова організація студентів. Важливе значення мають екскурсії в природу, участь студентів в акціях екологічного характеру, зустрічі з ученими і представниками екологічних організацій.

Фізичне виховання — це розвиток і зміцнення здоров'я студентів, їхніх фізичних задатків та здібностей, утвердження активного, здорового способу життя, вироблення вмінь самостійно використовувати форми і методи фізичної культури в процесі власної життєдіяльності. Даний напрям виховання охоплює пропаганду здорового способу життя і конкретну діяльність, спрямовану на фізичне вдосконалення та фізичне загартування молоді. У сучасних умовах вкрай важливою є робота зі студентами щодо роз'яснення шкідливості вживання алкогольних напоїв і наркотичних речовин, куріння; також необхідно проводити профілактичні заходи щодо запобігання різноманітним захворюванням.

Фізичне виховання здійснюється на заняттях із фізичної культури, через участь юнаків і дівчат у роботі спортивних секцій, клубів, під час спортивних змагань, туристичних походів. Організовує та проводять роботу в даному напрямі ПК викладачів фізкультури, первинна профспілкова організація студентів, студентська рада.

3. Організація виховної роботи

У Львівському фаховому коледжі харчової і переробної промисловості НУХТ створено систему виховної роботи, що дає можливість охоплювати виховним впливом усіх студентів — від першого курсу до останнього, здійснювати виховний процес як у навчальний, так і в позанавчальний час. Виховання студентів забезпечується через діяльність усіх структурних підрозділів — від студентської академічної групи до адміністрації коледжу.

Система культурно-виховної діяльності вміщує:

- творчу співпрацю педагогічного і студентського колективів;
- навчальні заняття, практику;
- виховні години керівників академічних груп;
- інформаційно-просвітницькі заходи;
- науково-пошукову діяльність;
- цілеспрямовані позанавчальні виховні заходи на рівні академічних груп;
- ґрунтовне пізнання культурних традицій рідного краю, міста Львова, України;
- поєднання педагогічного досвіду викладачів коледжу, громадськості, з родинними традиціями;
- проведення щорічних соціологічних досліджень, аналіз досвіду і прогнозування тенденцій виховного процесу.

Суб'єкти, що забезпечують реалізацію виховної роботи:

- адміністрація коледжу
- циклові комісії
- психологічна служба
- методичне об'єднання кураторів академічних груп
- первинна профспілкова організація студентів
- студентська рада коледжу
- предметні гуртки
- бібліотека;
- загальноколеджівська газета „Життєдайник”

Контроль з метою досягнення високих результатів виховної роботи, планування, реалізацію і координацію виховних заходів задля підвищення їх загальних підсумків покладено на заступника директора з виховної роботи.

Орган студентського самоврядування як фактор удосконалення виховного процесу

Дана форма є особливою для самостійної громадської діяльності студентів у реалізації функцій управління життям студентського колективу згідно з цілями та завданнями, які постають перед ними. Вона є елементом загальної системи управління виховним процесом у закладі освіти та передбачає максимальне врахування інтересів та потреб студентів на основі вивчення громадської думки і конкретних ініціатив.

Можна узагальнити такі основні завдання студентського самоврядування:

- формування у студентів відповідального і творчого ставлення до навчання, громадської діяльності та суспільно корисної праці;
- сприяння оволодінню кожним студентом навичками продуктивної самостійної роботи й наукової організації праці, всебічному розвитку особистості завдяки долученню до різних видів діяльності;
- забезпечення принципості, об'єктивності та компетентності в реалізації прав студентів;
- формування у членів колективу на основі самостійності навичок прийняття рішень з питань студентського життя, активної життєвої позиції, навичок управління державними і громадськими справами;
- виховання у студентів почуття господаря у своєму навчальному закладі, поваги до закону, норм моралі та правил спільного проживання;
- створення умов нетерпимості до правопорушників, пияцтва та інших антисуспільних виявів;
- надання допомоги адміністрації, викладацькому складу в організації та вдосконаленні навчально-виховного процесу (через своєчасний всебічний аналіз якості знань студентів, причин низької успішності тощо);
- пошук і організація ефективних форм самостійної роботи студентів;
- активізація діяльності громадських організацій у закладі освіти, надання допомоги в реалізації її статутних цілей і завдань;
- організація вільного часу студентів, сприяння всебічному розвитку особистості кожного члена студентського колективу;
- організація системи вивчення громадської думки студентів з найважливіших питань життя закладу освіти та створення умов, за яких забезпечується участь кожного зацікавленого студента в обговоренні проблем, прийнятті та виконанні рішень;
- збереження бібліотечного, аудиторного, житлового фонду, фонду, спортивних споруд та інвентарю тощо;
- установа та підтримка контактів з молодіжними організаціями різних закладів освіти України та інших країн.

I. Загальні положення

Розбудова української держави, відродження української нації потребують формування та впровадження відповідної Концепції національного виховання студентської молоді, яка має стати складовою частиною системи національного виховання громадянина України.

Роль держави у національному вихованні полягає в координації зусиль усіх інститутів суспільства, забезпеченні єдності та пріоритету загальнодержавних і національних інтересів.

Національне виховання – це система поглядів, переконань, ідеалів, традицій, звичаїв, створена впродовж віків українським народом і покликана формувати світоглядні позиції та ціннісні орієнтири молоді, яка реалізується через комплекс відповідних заходів.

Відповіддю на виклики сучасного світу має стати національне виховання студентської молоді, котра формуватиме ядро української інтелігенції на основі національної ідеї.

Національна ідея об'єднує і консолідує суспільство, сприяє виробленню активної життєвої позиції молодій людині, становленню її як особистості. Національний характер виховання полягає у формуванні людини як громадянина України незалежно від її етнічного та соціального походження, віросповідання та передбачає створення спільноти самодостатніх людей, які об'єднані національною ідеєю та оберігають свої цінності й свободи. Глобальний простір, у який інтегрується наша студентська молодь, передбачає засвоєння надбань культури різних народів. Тому постає потреба в здатності студентської молоді до входження у світовий соціокультурний простір – за умови збереження української національної ідентичності. Національне виховання має стати фундаментом становлення світогляду молодій людині, на якому формуються фахові знання та професійна відповідальність.

II. Принципи національного виховання

Національне виховання студентської молоді формується на таких принципах:

- демократичності – визнанні академічною спільнотою права кожного на свободу виявлення своєї творчої індивідуальності, усунення авторитарних методів виховання;
- гуманізації – створенні умов для особистісної самореалізації, формуванні людяної, щирої, доброзичливої, милосердної особистості;
- єдності національної та виховної діяльності – консолідації студентства та науково-педагогічних працівників у єдину академічну спільноту, об'єднану спільною мораллю та ідеями;
- послідовності, системності і наскрізності – привнесенні виховних аспектів у всі форми освітнього процесу, зв'язок виховання з життям, трудовою діяльністю народу та продуктивною працею;

- диференціації та індивідуалізації виховного процесу – врахуванні у виховній діяльності рівнів фізичного, духовного, психічного, соціального, інтелектуального розвитку студентів, стимулюванні їхньої активності та розкритті творчої індивідуальності;
- єдності теорії та практики – реалізації набутих студентами знань, умінь і навичок на практиці, включаючи самоврядну та громадську діяльність;
- природовідповідності – врахуванні багатогранної і цілісної природи людини, вікових та індивідуальних, соціально-психологічних особливостей студентів;
- пріоритету правової свідомості – вихованні поваги до конструкційних прав та свобод людини.

III. Мета і завдання національного виховання

Головною метою національного виховання студентської молоді є формування свідомого громадянина – патріота Української держави, активного провідника національної ідеї, представника української національної еліти через набуття молодим поколінням національної свідомості, активної громадянської позиції, високих моральних якостей та духовних запитів.

Завданнями національного виховання студентської молоді є:

- формування національної свідомості, гідності громадянина, виховання поваги й любові до рідної землі й українських традицій;
- підготовка свідомої інтелігенції України, збереження інтелектуального генофонду нації;
- вироблення чіткої громадянської позиції, прищеплення молодим людям віри у верховенство закону, який є єдиною гарантією свободи;
- підняття престижу української мови в академічному середовищі, забезпечення і розвиток українськомовного освітнього простору;
- формування у суспільній свідомості переваг здорового способу життя, культу соціально-активної, фізично здорової та духовно багатой особистості;
- створення необхідних умов для ефективного розвитку студентського самоврядування, виявлення його потенційних лідерів та організаторів;
- забезпечення високого рівня професійності та вихованості молоді людини, сприяння розвитку індивідуальних здібностей, таланту та самореалізації;
- плекання поваги до своєї alma mater, дотримання і розвиток демократичних та академічних традицій вищого навчального закладу.

IV. Основні напрямки національно-виховної діяльності

Національно-виховна діяльність проводиться за такими напрямками:

1. Національно-патріотичне виховання;
2. Інтелектуально-духовне виховання;
3. Громадсько-правове виховання;
4. Моральне виховання;
5. Екологічне виховання;
6. Естетичне виховання;
7. Трудове виховання;
8. Фізичне виховання та утвердження здорового способу життя.

V. Головні педагогічні завдання по реалізації Концепції національного виховання студентської молоді

1. Оволодіння студентами прийомами і методами виховної діяльності.
2. Розвиток креативних здібностей студентів, їх нахилів і талантів.
3. Формування ціннісних орієнтирів навчально-виховної діяльності.
4. Розвиток прагнення до самопізнання, самовдосконалення.
5. Формування в студентському колективі сприятливого середовища для розвитку і життєдіяльності особливості.
6. Формування загальнолюдських та ментальних якостей особистості, їх самовдосконалення.
7. Виховання розуміння закономірностей суспільної діяльності та соціально-економічних процесів.

VI. Методи та форми виховного впливу

Інформаційно-освітні:

бесіди;
лекції;
диспути;
екскурсії.

Організаційні:

студентське самоврядування;
системно-соціальні;
норми поведінки і традиції;
характер стосунків.

Індивідуальні:

спілкування;
вивчення особистісних якостей;
підтримка позитивних тенденцій;
проектування дій.

Індивідуально- та колективно-творчі:

пізнавальна діяльність;
суспільно-корисна діяльність;
художньо-естетична діяльність;
спортивно-оздоровча діяльність.

VII. Психолого-педагогічні та філософські засади національного виховання студентської молоді

Методологічна основа – формування у студентів здібності і бажання усвідомлювати себе як особистість, громадянина своєї країни.

Базові виховні процеси становлення людини, патріота:
- процес індивідуалізації – становлення індивідуального образу, розвиток інтелектуально-творчого потенціалу;
- процес соціалізації – зв'язок людини із суспільством, здійснення життєвого самовизначення;

- процес культурної ідентифікації – відчуття приналежності до нової культури, вивчення та засвоєння її цінностей;
- процес духовного самовдосконалення – опанування загальнолюдськими нормами поведінки.

VIII. Цільові програми

Цільова програма “Я – студент коледжу”.

1. Мета програми.

- Виховання любові та поваги до коледжу, професії вчителя, школи зокрема і науки взагалі.
- Залучення студентів до наукових досліджень.
- Розвиток прагнення до освіти, самовдосконалення і творчого самоврядування.

2. Колегіальна діяльність колективу коледжу.

Форми роботи:

“Дні відкритих дверей”.

Зустрічі з відомими людьми.

Інтелектуально-розважальні програми.

Предметні олімпіади.

Конкурси “Викладач року”, “Краща група коледжу”, “Кращий куратор академічної групи”.

Творчо-редакційна діяльність студентської ради.

Видавнича діяльність.

3. Діяльність в академічних групах.

Форми роботи:

тематичні години;

культурологічні екскурсії;

діяльність студентських самоврядних одиниць;

літописи академічних груп.

4. Діяльність у сфері вільного вибору.

Форми роботи:

олімпіади;

науково-практичні конференції;

експериментально-пошукова діяльність;

участь у роботі спортивних секцій;

гурткова робота;

фестивалі обдарованої молоді;

волонтерська робота;

трудова загони.

Цільова програма “Я – громадянин України”.

1. Мета програми.

- Виховання гуманності, компетентності, толерантності, патріотизму.
- Розуміння закономірностей національного становлення та розвитку особистості.

2. Колегіальна діяльність колективу коледжу.

Форми роботи:

фотоконкурси “Моя країна Україна”;
історичні екскурси;
козацькі свята;
участь у гуртках художньої самодіяльності;
мовно-літературні конкурси;
інтелектуально-пошукові розваги “Я люблю Україну”;
вернісажі;
участь у пленерах.

3. Діяльність в академічних групах.

Форми роботи:

екологічні конференції;
зустрічі з відомими людьми міста, краю, державними діячами;
аукціони знань;
вивчення звичаєвого права;
поетичні вітальні;
редакційна діяльність;
години спілкування з напрямку “Скарби моєї Вітчизни”.

4. Діяльність у сфері вільного вибору.

Форми роботи:

туристичні походи;
краєзнавчі екскурсії;
діяльність постів милосердя;
предметні секції;
участь у об’єднаннях за інтересами;
участь у святкуванні національних свят;
участь у студентських конференціях.

Цільова програма “Я – людина”.

1. Мета програми.

- Формування пріоритетів моральних цінностей особистості.
- Саморозвиток студентів.
- Озброєння студентів засобами самовиховання, самореалізації, самовиховання, самооцінки.
- Формування розуміння взаємозалежності життя людини і суспільства.

2. Колегіальна діяльність колективу коледжу.

Форми роботи:

- тижні здоров’я;
- участь у загальноміських заходах;
- вихована робота в ЗОШ;
- екологічні вікторини;
- екологічні вечори відпочинку;
- предметні тижні “Світ навколо нас”.

3. Діяльність в академічних групах.

Форми роботи:

анкети “Заняття до душі”. “Мої вподобання”, “Викладач очима студентів”;
психологічні ігри “Пізнай себе”, “Керівник – підлеглий”;
тематичні бесіди “Конфлікти а їх подолання”, “Політика толерантності”;
міні-тренінги “Я і колектив”, “Друг – це друге я”;
захист творчих проєктів;
уявні подорожі “Пізнай себе”.

4. Діяльність у сфері вільного вибору.

Форми роботи:

програми самовиховання і самоосвіти студентів;
психологічні години за книгою Д.Карнегі;
участь у художніх пленерах, виставках;
екскурсії визначними місцями міста, країни;
відвідування концертів, вистав.

СХВАЛЕНО

Методичним об'єднанням кураторів академічних груп ВСП “Львівський фаховий коледж харчової і переробної промисловості Національного університету харчових технологій”

Протокол №

Голова методично об'єднання

**Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти
України**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАКАЗ**

06.06.2022

№ 527